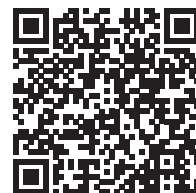

Seksueel grensoverschrijdend gedrag is niet nieuw. Het is van alle tijden. Daarom is het belangrijk dat we het beter bespreekbaar maken en dat er duidelijke consequenties worden verbonden aan het plegen hiervan. Om ervoor te zorgen dat het onderwerp onder de aandacht én bespreekbaar blijft, neemt NU'91 als beroepsorganisatie de volgende punten op zich:

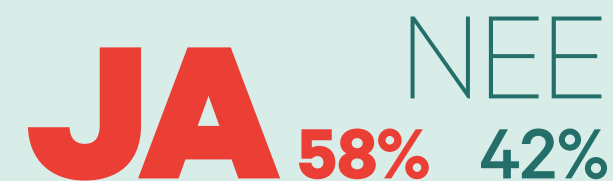
- We gaan met opleidingen in gesprek hoe ze dit onderwerp opnemen in het lesprogramma en welke tools hiervoor ontwikkeld moeten worden;
- Met Mariëtte Hamer, regeringscommissaris seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld, gaan we het gesprek aan over de uitkomsten van onze ledenpeiling en de daaruit voortvloeiende actiepunten;
- Met werkgevers gaan we in gesprek over hoe een zo veilig mogelijk werkklimaat kan worden gecreëerd. Deze punten brengen we ook ter sprake tijdens de verschillende cao-onderhandelingen;
- In het aanpassen van de beroepscode neemt NU'91 het voortouw. We pleiten ervoor dat seksueel grensoverschrijdend gedrag hierin wordt opgenomen. Hiervoor gaan we in gesprek met de partijen die, net als NU'91, bij deze beroepscode zijn betrokken;
- Seksueel grensoverschrijdend gedrag in de zorg blijft voor ons een belangrijk aandachtspunt. We blijven hierover met onze leden in gesprek. Dat gaan we onder andere doen door informatievoorziening via onze diverse kanalen en door het houden van ledenpeilingen. Dit onderwerp blijft daardoor een terugkerend onderdeel op onze agenda.

Lees het artikel uit FLOOR magazine over seksueel grensoverschrijdend gedrag in de zorg.

Resultaten ledenpeiling seksueel grensoverschrijdend gedrag

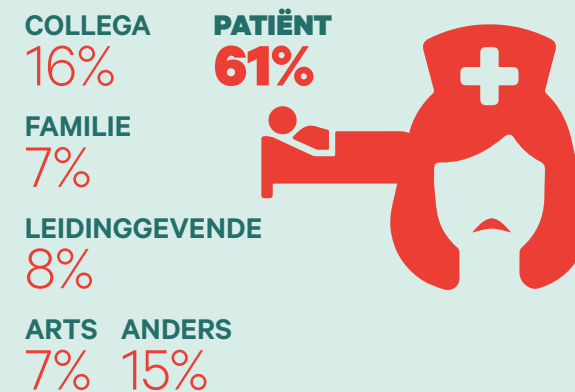
HEB JIJ OOIIT TE MAKEN GEHAD MET SEKSUEEL GRENDOVERSCHRJDEND GEDRAG TIJDENS JOUW WERK?

HOE UITTE ZICH DIT?

DOOR WIE WERD DIT GEDRAG GEUIT?

IS HIER ADEQUAAT OP GEREAGEERD DOOR JOUW COLLEGA'S/LEIDINGGEVENDE?

HEEFT DIT GEDRAG INVLOED GEHAD OP DE ZORGVERLENING?

IS ER BINNEN JOUW INSTELLING EEN GEDRAGSCODE OVER SEKSUEEL GRENDOVERSCHRJDEND GEDRAG?

WEET IK NIET 48%

IS ER EEN PROTOCOL BIJ JOU IN DE INSTELLING WAARIN DE CONSEQUENTIES STAAN ALS IEMAND ZICH SCHULDIG MAAKT AAN DIT GEDRAG?

ACTIEPUNTEN

voor de aanpak van seksueel grensoverschrijdend gedrag in de zorg

Actiepunten

voor de aanpak van seksueel grensoverschrijdend gedrag in de zorg

Seksueel grensoverschrijdend gedrag in de zorg is een groot probleem. Uit een ledenpeiling van de beroepsorganisatie voor zorgprofessionals NU'91 blijkt dat ruim de helft van de verpleegkundigen en verzorgenden hier ooit mee te maken heeft gehad. Het is bovendien een probleem waarvoor de oplossing niet eenvoudig of pasklaar is. Daarom heeft NU'91 – samen met haar leden – een lijst met actiepunten opgesteld. Het doel hiervan is om seksueel grensoverschrijdend gedrag in de zorg beter bespreekbaar te maken, fors aan te pakken en om ervoor te zorgen dat er overal een veilig werkklimaat is.

* Waar patiënt staat, kan ook cliënt of bewoner gelezen worden.

* Waar wordt gesproken over zorgprofessional, kan verpleegkundige, verzorgende of een aanverwant beroep worden gelezen. Met aanverwante beroepen doelen we onder andere op anesthesiemedewerkers, ok-assistenten, begeleiders in de gehandicaptenzorg, etc.

* Alle aanbevelingen gelden sectorbreed.

Zes actiepunten:

1. Geef goede voorlichting en zorg voor een gedragscode

Uit de ledenpeiling blijkt dat 48% niet weet of er een gedragscode over seksueel grensoverschrijdend gedrag is binnen de eigen zorgorganisatie. Daarnaast weet 69% van de ondervraagden niet of er een protocol is waarin de consequenties staan als de patiënt zich schuldig maakt aan dit gedrag. Goede voorlichting hierover is daarom van groot belang. Werknemers weten op die manier wat zij kunnen doen zodra zij seksueel grensoverschrijdend gedrag ervaren en waar zij terecht kunnen om dit te melden. Daarom pleit NU'91 ervoor dat werkgevers dit onderwerp ieder half jaar met alle werknemers bespreken. Op die manier laten werkgevers zien dat seksueel grensoverschrijdend gedrag een professioneel probleem is dat professioneel wordt aangepakt. Werknemers zullen zich zo eerder veilig genoeg voelen om het onderwerp bespreekbaar te maken.

Voor het creëren van een optimale open en veilige sfeer binnen teams waarin werknemers zich uit durven te spreken is de rol van de leidinggevende echter cruciaal. NU'91 adviseert daarom dat alle leidinggevenden hierover jaarlijks scholing krijgen.

Naast het geven van voorlichting is het van belang dat er in iedere zorgorganisatie een gedragscode is. Dit is nu nog niet overal het geval. In deze gedragscode staat dat seksueel grensoverschrijdend gedrag niet wordt geaccepteerd. Bovendien moet hierin duidelijk vermeld staan wat de consequenties zijn als de patiënt zich toch schuldig maakt aan dit gedrag.

2. NU'91 zorgt voor landelijk meldpunt

Uit schaamte of door schuldgevoelens vinden zorgprofessionals het lastig om hun ervaringen met seksueel grensoverschrijdend gedrag te delen. Ze willen daarnaast niet gezien worden als slachtoffer. Bovendien voelt niet iedere zorgprofessional zich veilig genoeg om dit onderwerp binnen de eigen werkplek bespreekbaar te maken. Bijvoorbeeld omdat het wordt gebagatelliseerd. Of omdat de werkgever niet wil dat meldingen hierover naar buiten komen. Het is belangrijk dat zorgprofessionals altijd een melding kunnen doen. Als dit niet binnen de eigen organisatie kan, is er het onafhankelijk landelijk meldpunt Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag van NU'91. Hier kan iedere zorgprofessional, zonder tussenkomst van de werkgever, melding doen van seksueel grensoverschrijdend gedrag.

3. Vermelding in cao's

De werkgever heeft de plicht om een veilig werkklimaat te creëren, waarin iedereen zich durft uit te spreken en waarin seksueel grensoverschrijdend gedrag zoveel mogelijk wordt voorkomen. Een cao is hierbij een goede leidraad. Op dit moment is nog in geen enkele zorg-cao iets opgenomen over hoe om te gaan met seksueel grensoverschrijdend gedrag. NU'91 adviseert daarom dat in alle cao's van de zorg duidelijke afspraken komen te staan over de rechten van iedere werknemer die te maken heeft met dit ongewenste gedrag. Ook raadt NU'91 aan om op te nemen dat een gedragscode in iedere zorgorganisatie verplicht is.

Een ander belangrijk aandachtspunt in de cao's is het recht om de zorg te mogen en kunnen staken in het geval van fysiek grensoverschrijdend gedrag. Als in het geval van ernstig fysiek seksueel grensoverschrijdend gedrag de medewerker wil dat er aangifte wordt gedaan maar dit zelf niet durft, moet de werkgever dit op zich nemen. Dat is nu nog niet in alle zorg-cao's vastgelegd.

Tot slot kan een goed alarmsysteem bijdragen aan het gevoel van veiligheid en aan tijdig ingrijpen. Op het moment dat zorgprofessionals geconfronteerd worden met ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag of agressie, moeten ze in de gelegenheid zijn om direct een noodalarm af te laten gaan. Om de urgentie hiervan te onderstrepen wil NU'91 dat dit in alle cao's van de zorg wordt opgenomen.

4. Maak seksueel grensoverschrijdend gedrag onderdeel van het lespakket

Veel studenten van zorgopleidingen vinden het moeilijk om zich over seksueel grensoverschrijdend gedrag uit te spreken. Vaak krijgen zij te horen 'dat het nu eenmaal bij het vak hoort'. Of 'dat het wel meevalt.' Daarom is het belangrijk dat er in de opleidingen veel meer aandacht komt voor dit onderwerp. Het moet een verplicht onderdeel worden van de studie. Op die manier wordt bespreekbaar gemaakt wat studenten kunnen doen zodra zij dit gedrag ervaren, maar ook moeten zij weten dat seksueel grensoverschrijdend gedrag nooit bij het werk hoort. Zij leren zo bovendien welke tools zij kunnen inzetten om zich zekerder te voelen op de werkvloer en om dit gedrag aan te kaarten bij leidinggevenden en collega's.

5. Scherp de beroepscode aan

In de huidige beroepscode van verpleegkundigen en verzorgenden staat op dit moment niets over seksueel grensoverschrijdend gedrag richting de zorgverlener. Of over wat de zorgverlener mag weigeren. NU'91 vindt het daarom van groot belang dat de huidige beroepscode op dit onderwerp wordt aangescherpt. Zodat ook daarin duidelijk staat vermeld dat seksueel grensoverschrijdend gedrag geen onderdeel is van het werk in de zorg en dat het niet wordt geaccepteerd.

6. Goede registratie draagt bij aan preventie

In het kader van preventie is het belangrijk dat klachten van zorgprofessionals worden geregistreerd. Daarna kan, op basis van deze melding, de situatie waarin het incident heeft plaatsgevonden worden geanalyseerd om dit mogelijk een volgende keer te voorkomen. NU'91 pleit daarom voor een goede registratie van de meldingen.